

**«М.ӨТЕМІСОВ атындағы БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ»
коммерциялық емес акционерлік қоғамы**

**М.Өтемісов атындағы БҚУ
ғылыми кеңесінің
2025 жылғы «24»
қазанындағы №2
хаттамасының шешімімен
бекітілді**

ОҚЫТУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ ЖҮЙЕСІ БОЙЫНША ЕРЕЖЕ

Орал қ., 2025

МАЗМҰНЫ

1. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау ережелерін дайындаудың мақсаты мен міндеттері
2. Негізгі терминдер мен олардың анықтамалары
3. Баллдық-рейтингтік жүйенің мақсаттары мен міндеттері
4. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау қағидаттары
5. Оқу жетістіктерін бағалау критерийлері
6. Оқу процесінде және бағалауда жасанды интеллектті (ЖИ) пайдалану
7. Білім алушылардың үлгерімін бағалау және баллдық-рейтингтік оқыту жүйесін қолдану кезіндегі білім беру үдерісіне қатысушылардың жауапкершілігі, құқықтары мен міндеттері
8. Сілтемелер

1. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау ережелерін дайындаудың мақсаты мен міндеттері

Білім беру бағдарламасын игерудің негізгі мақсаты білім алушыларда күтілетін оқыту нәтижелерін және кәсіби құзыреттерді қалыптастыру болып табылады.

Оқытудан күтілетін нәтижелер білім беру бағдарламасының деңгейінде, сондай-ақ сипаттастағы әрбір нақты пән үшін сипатталады.

Оқыту нәтижелері Б.Блум таксономиясының деңгейлері бойынша сипатталады: білу, түсіну, қолдану, талдау, жинақтау, бағалау.

Оқыту нәтижелері білім беру бағдарламасын жобалаудағы негізгі бағдар болып табылады. Оларға сәйкес ПОҚ оқыту және бағалау әдістерін таңдайды.

Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау оқытудың күтілетін нәтижелерінің қалыптасуының нақты деңгейін анықтауға бағытталған бағалаудың әртүрлі нысандары мен әдістерінің көмегімен жүзеге асырылады.

Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау үшін қолданылатын әдістер студентке бағдарланған сипатта болуы тиіс.

2. Негізгі терминдер мен олардың анықтамалары

Аралық бақылау – бір оқу пәнінің бөлімін (модулін) аяқтағаннан кейін білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау.

Бағалау жүйесі – білім беру сапасын, оның әлемдік стандартқа сәйкестігін анықтауға, білім беру саласындағы қазіргі заманғы міндеттерге сәйкес келмеген жағдайда оқыту стратегиясы мен тактикасы бойынша түбегейлі шешімдер қабылдауға, білім беру мазмұнын да, күтілетін білім беру нәтижелерін бағалау нысандарын да жетілдіруге мүмкіндік беретін оқыту проблемаларының жетістіктері мен диагностикасын өлшеудің негізгі құралы болып табылады. Бағалау – алынған нәтижелер мен жоспарланған мақсаттардың арақатынасы процесі.

Бағалау критерийі – білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға негіз болатын белгі.

Білім алушыларды аралық аттестаттау – білім алушылардың оқу аяқталғаннан кейін бір оқу пәнінің бір бөлігінің немесе бүкіл көлемінің мазмұнын меңгеру сапасын бағалау мақсатында жүргізілетін рәсім.

Білім алушылардың қорытынды бақылауы – емтихан түріндегі аралық аттестаттау кезеңінде олардың оқу пәнінің бағдарламасын меңгеру сапасын бағалау мақсатында білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау; егер пән бірнеше академиялық кезеңде оқылатын болса, онда қорытынды бақылау осы академиялық кезеңде оқытылатын пән бөлігі бойынша жүргізілуі мүмкін.

Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау – академиялық кезең ішінде кәсіптік оқу бағдарламасына сәйкес ағымдағы сабақтарда оқытушы жүргізетін білім алушылардың білімін жүйелі тексеру.

Білім алушылардың оқу жетістіктері – білім алушылардың оқу процесінде игерген және жеке тұлғаның қол жеткізген даму деңгейін көрсететін білімі, іскерліктері, дағдылары мен құзыреттері.

Білім алушылардың оқу жетістіктерінің деңгейі – бағалаудың 6 критерийіне сәйкес білім алушылардың оқу жетістіктерінің даму дәрежесі.

Білім алушының өзіндік жұмысы (БӨЖ) – білім алушылардың өз бетінше оқуына бөлінген, оқу-әдістемелік әдебиеттермен және ұсынымдармен қамтамасыз етілген, тест, бақылау жұмыстары, коллоквиумдар, рефераттар, шығармалар және есептер түрінде бақыланатын тақырыптардың белгілі бір тізбесі бойынша жұмыс; білім алушының өзіндік

жұмысының барлық көлемі білім алушыдан күнделікті өзіндік жұмысты талап ететін тапсырмалармен расталады.

Дескрипторлар – біліктілік шеңберіне жататын термин. Әр түрлі біліктілік деңгейлері үшін оқу нәтижелерін жалпыланған түрде сипаттайды. Дескрипторлар жүйесі инвариантты, яғни белгілі бір білім беру контекстіне байланысты емес, бұл біліктіліктерді салыстыруды жеңілдетеді. Болон процесінде жоғары білімнің Еуропалық біліктілік шеңберінің ажырамас бөлігі болып табылатын Дублин дескрипторлары жүзеге асырылады. Дублин дескрипторлары жоғары білімнің әр циклінде оқу нәтижелерін бағалауға келісілген талаптарды ұсынады.

Көп деңгейлі тапсырмалар – студенттердің қабілеттерін ескере отырып, сараланған оқытуды ұйымдастыру үшін қолданылатын әр түрлі деңгейдегі тапсырмалар.

Критериалды бағалау – нақты анықталған критерийлер негізінде білім алушылардың іс жүзінде қол жеткізген оқу нәтижелерін күтілетін оқу нәтижелерімен салыстыру процесі.

Құзыреттілік – кәсіби және жеке даму үшін еңбек пен оқу жағдайларында дәлелденген қабілеттерді, білімдерді, жеке, әлеуметтік, әдістемелік қабілеттерді пайдалану; модуль – білім алушылардың алған білімдері, біліктері, дағдылары мен құзыреттері нақты тұжырымдалған, бағалаудың барабар критерийлері бар білім беру бағдарламасының дербес, оқыту нәтижелері тұрғысынан аяқталған құрылымдық элементі.

Ойлау дағдыларының деңгейлері – әр деңгейі белгілі бір ойлау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған оқу мақсаттарының иерархиялық жүйесі.

Оқу жетістіктерін бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесі - халықаралық тәжірибеде қабылданған әріптік жүйедегі сандық эквивалентіне сәйкес келетін және білім алушылардың рейтингін белгілеуге мүмкіндік беретін балл түріндегі оқу жетістіктерінің деңгейін бағалау жүйесі.

Оқыту мақсаттары – оқу бағдарламасына сәйкес пән бойынша оқу курсы барысында білуге, түсінуге және дағдыларға қол жеткізу бойынша күтілетін нәтижелерді қалыптастыратын бекітулер.

Оқыту нәтижелері (ОН) – формальды және формальды емес оқыту процесінде алынған, біліктілікті алу кезінде расталған және танылған құзыреттер. Олар білім, дағды және құзыреттілік ретінде анықталады.

Оқытудың кредиттік технологиясы – студент пен оқытушының оқу жұмысының көлемін біртұтас өлшем бірлігі ретінде кредитті пайдалана отырып, білім алушының пәндерді оқу ретін таңдауы мен өз бетінше жоспарлауына негізделген оқыту.

Оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін білім алушының өзіндік жұмысы (ОЖСӨЖ) – оқу кестесінде көрсетілген оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін білім алушының өзіндік жұмысы; білім алушылардың санатына қарай ол: оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін студенттің өзіндік жұмысы және оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін магистранттың өзіндік жұмысы болып бөлінеді.

Рефлексия – өзін-өзі тануға, өз іс-әрекетінің нәтижелерін қайта қарастыруға және талдауға бағытталған ойлау процесі.

Трансферттің (аударудың) және кредиттерді жинақтаудың Еуропалық жүйесі (ECTS) - білім беру траекториясын, оқу орнын және оқу елін ауыстыру кезінде білім алушылардың игерген оқу пәндерін (кредиттермен және бағалармен) салыстыру және қайта есептеу жүзеге асырылатын білім беру бағдарламаларының (пәндер, курстар, модульдер) компоненттеріне сынақ бірліктерін (кредиттерін) беру тәсілі;

3. Баллдық-рейтингтік жүйенің мақсаттары мен міндеттері

Оқытудың жеке нәтижелерін бағалаудың баллдық-рейтингтік жүйесінің мақсаты оқытудың барлық кезеңінде білім алушылардың үлгеріміне сапалы және объективті бақылау жүргізу болып табылады

Жүйенің негізгі міндеттері:

- білім беру процесінің тиімділігін арттыру;
- жоғары баллдарды саралау және студенттердің оқу жұмысын орындауын бақылаудың нақты параметрлерін жасау есебінен оқытушылардың студенттердің білімін, іскерлігін және дағдыларын бағалаудың объективтілігін арттыру;
- білім беру процесін ұйымдастыру деңгейін арттыру;
- оқыту сапасын ағымдық және аралық бақылаудың әртүрлі түрлері мен нысандарын қолдану мүмкіндіктерін кеңейту, ашықтық және оңтайландыру;
- оқу нәтижелерін үздіксіз бақылауды жоспарлау және жүзеге асыру;
- өзін-өзі дамыту және өзін-өзі бақылау құралы ретінде студенттердің өзіндік жұмысты жоспарлау және өзін-өзі бағалау қабілеттерін дамыту.

4. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау қағидаттары

Бағалау жүйесі келесі принциптерге негізделеді:

✓ Оқыту мен бағалаудың өзара байланысы. Бағалау оқытудың ажырамас бөлігі болып табылады және оқу бағдарламасының мақсаттарымен, күтілетін нәтижелермен тікелей байланысты.

✓ Объективтілік, сенімділік және негізділік. Бағалау нақты және сенімді ақпарат береді. Объективтілік, сенімділік және негізділік біріге отырып бағалаудың сапасын анықтайды. Ең маңызды сипаттама – бұл біздің нақты нені өлшейтінімізді және бағалауды қаншалықты дұрыс жүргізетінімізді көрсететін бағалаудың негізділігі. Бұл қағидатты жүзеге асыру мыналарды көздейді: - нені бағалау керек екенін нақты түсіну және анықтау; - бағалау критерийлерін құрастыру және негіздеу; - тапсырмаларды әзірлеу және рәсімдерді жоспарлау.

✓ Айқындық және қолжетімділік. Бағалау анық және ашық ақпарат береді, білім беру үдерісіне барлық қатысушылардың қатысуы мен жауапкершілігін арттырады. Бұл принцип бағалаудағы мақсаттар мен процедуралар анық, нұсқаулар анық және түсінікті, нәтиже пайдалы және қолжетімді болуы керек деп болжайды. Бағалау процесінде оның орындылығы мен дұрыстығына күмән болмауы керек. Өз кезегінде, білім беру үдерісіне қатысушылар арасындағы сенім мен өзара әрекеттестікке қол жеткізу олардың қатысуын арттырады және оқу нәтижелеріне оң әсер етеді.

✓ Үздіксіздік. Бағалау білім алушылардың оқу жетістіктерін уақтылы және жүйелі түрде қадағалауға мүмкіндік беретін үздіксіз процесс болып табылады.

✓ Дамытуға бағытталған. Білім алушылардың қандай білімі мен дағдылары бар екендігі туралы ақпаратты жинауға және талдауға негізделген бағалау білім беру процесінде одан әрі қадамдар туралы негізделген шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Білім алушылардың дайындық сапасын бағалау екі бағытта жүргізіледі: пәнді меңгеру деңгейін бағалау және білім алушылардың құзыреттіліктерін бағалау. Жұмыс оқу жоспарларына енгізілген барлық оқу пәндері бойынша білім алушылардың дайындық деңгейін бақылау 100 баллдық бірыңғай жүйе бойынша жүзеге асырылады.

Баллдық-рейтингтік жүйе оқытудың барлық кезеңдерінде білім алушылардың кәсіби және жалпы мәдени құзыреттіліктерін қалыптастыру үдерісі мен нәтижелерін бағалаудың негізгі құралы болып табылады.

Баллдық-рейтингтік жүйе студенттердің жеке жетістіктерін баллмен жинақталған рейтингтік бағалау нәтижелері бойынша рейтингті қамтамасыз етеді.

Оқыту нәтижелерін баллдық-рейтингтік бағалау оқу жоспарының барлық пәндеріне, оның ішінде курстық жұмыстарға (жобаларға) және тәжірибенің барлық түрлеріне енгізілген.

5. Оқу жетістіктерін бағалау критерийлері

Білім алушылардың оқу жетістіктері (білімі, іскерліктері, дағдылары және құзыреттері) бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS шкаласына көшіріліп, баллмен бағаланады:

Бағалау әріптік жүйе бойынша	Сандық эквивалент	Баллдар (%- дық мазмұн)	Бағалау дәстүрлі жүйе бойынша
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

Оқытушы қорытынды бақылау жүргізу кезінде емтихан комиссиясының мүшелеріне пән бойынша оқыту нәтижелері мен оларға сәйкес бағалар деңгейлерінің сипаттамасы көрсетілген бағалау шкаласын ұсынуға міндетті.

Бағалау критерийлері – студенттердің ағымдық, аралық және қорытынды бағалары жүргізілетін силлабуста нақты жазылған параметрлер.

Барлық сабақ түрлері бойынша, соның ішінде қорытынды бақылау жүргізілетін пән бойынша бағалау критерийлері пәндердің силлабустарында көрсетілген.

5.1 Дипломдық жұмысты/жобаны қорғау компоненттері бойынша баллдарды шамамен бөлу және бағалау критерийлері

№	Компонент атауы	Бағалау компоненттері	Баллдарды бөлу
1	Дипломдық жұмыстың/жобаның мазмұны 60 балл	Мазмұнның зерттеу тақырыбына сәйкестігі	8
		Таңдалған тақырыпты нақты негіздеу, зерттеу нысаны мен пәнін, зерттеу әдістерін, жұмыстың мақсаты мен міндеттерін айқындау	10
		өзектілігі, жаңашылдығы және практикалық маңыздылығы	10
		қамту кеңдігі және тақырыпты зерттеу тереңдігі	10
		нақты құбылыстарды дербес талдау	8

		презентация сипаты – стильдің бірегейлігі (ашықтығы), оның түсініктілігі, қол жетімділігі, логикасы	7
		жұмыстың концептуалдылығы, қорытындылардың дербестігі мен негізділігі	7
2	Жұмысты ресімдеу 10 балл	Ресімдеудің талаптарға сәйкестігі (қаріп, жиектер, абзацтарды таңдау, мәтінді тарауларға, параграфтарға құрылымдау, беттердің дұрыс нөмірленуі)	2
		Қате жазулардың болмауы, орфографиялық және стилистикалық сауаттылық	2
		Ресімдеудің нақтылығы	2
		Сілтемелердің дұрыс ресімделуі	2
		Пайдаланылған әдебиеттер тізімін ресімдеудің дұрыстығы	2
3	Шығармашылық практикалық қосымша 10 балл	Қосымшалардың болуы	2
		ұсынылған материалдар тақырыбының өзектілігі	2
		шығармашылық қосымшаның және жұмыстың зерттеу бөлігінің сәйкестігі (ішкі байланыс)	2
		қосымша материалдардың практикалық маңыздылығы	2
		дипломдық зерттеудің негізгі ережелеріне қосымша материалдарының дәлелділігі	2
4	Дипломдық жұмыстың/жобаның презентациясы 20 балл	Дипломдық жұмыстың/жобаның негізгі ережелерін баяндау сауаттылығы	5
		Жұмыс мазмұнын білуі	4
		Рецензенттің ескертулеріне жауаптардың дұрыстығы мен нақтылығы	3
		АК мүшелерінің сұрақтарына жауаптардың дұрыстығы және нақтылығы	3
		Өзіндік көзқарасын қорғай білуі	3
		Визуализация құралдарын пайдалану	2

5.2 Курстық жұмысты/жобаны қорғау компоненттері бойынша баллдарды шамамен бөлу және бағалау критерийлері

№	Компонент атауы	Бағалау компоненттері	Баллдарды бөлу
1		Мазмұнның зерттеу тақырыбына сәйкестігі	9

	Курстық жұмыстың/жобаның мазмұны 60 балл	Объект пен пәнді, зерттеу әдістерін, жұмыстың мақсаты мен міндеттерін нақты анықтау	9
		зерттелетін тақырып бойынша теорияларды, тұжырымдамаларды және бағыттарды бағдарлай білу және оларға сыни баға беру	9
		жұмыс құрылымының қойылатын талаптарға сәйкестігі	9
		курстық жұмыстың нәтижелерін логикалық дәйекті, анық, нақты ұсыну	8
		ғылыми терминологияны дәл қолдану, зерттеу материалдарын стилистикалық сауатты, логикалық дұрыс ұсыну	8
		қорытындылардың дербестігі мен негізділігі	8
2	Жұмысты ресімдеу 10 балл	Ресімдеудің талаптарға сәйкестігі (қаріп, жиектер, абзацтарды бөлу, мәтінді тарауларға, параграфтарға, көлемге құрылымдау)	5
		Қате жазулардың болмауы, орфографиялық және стилистикалық сауаттылық	2
		Ресімдеудің нақтылығы	1
		Пайдаланылған әдебиеттер, сілтемелер тізімін ресімдеудің, беттерді нөмірлеудің дұрыстығы	2
3	Курстық жұмыстың/жобаның презентациясы 20 балл	Курстық жұмыстың / жобаның негізгі ережелерін баяндау сауаттылығы	6
		Жұмыс мазмұнын білуі	6
		Жұмыс жетекшісінің сұрақтарына, ескертулері мен ұсынымдарына нақты және терең жауаптар	4
		Презентацияда визуализация құралдарын пайдалану	4

5.3 Жазбаша емтиханды/жұмысты бағалау критерийлері және баллдарды шамамен бөлу

Баллдар	Бағалау критерийлері
95-100	тақырыпты толық ашу, нақты деректер мен дәлелдердің болуы, баяндаудың қисындылығы, композицияның ойластырылуы, баяндаудың көрнекілігі мен бейнелілігі, баяндаудың бірегейлігі, авторлық стиль; сауатты баяндау
90-94	тақырыпты толық ашу, нақты деректер мен дәлелдердің болуы, баяндаудың қисындылығы, композицияның ойластырылуы, баяндаудың көрнекілігі мен бейнелілігі, баяндаудың бірегейлігі, материалды сауатты ұсыну, баяндауда шамалы дәлсіздіктер бар

85-89	тақырыптың толық ашылуы, растайтын деректер мен дәлелдердің болуы, баяндаудың қисындылығы, баяндаудың көрнекілігі мен бейнесі, композицияның жеткіліксіз ойластырылуы және баяндаудың өзіндік ерекшелігінің жеткіліксіз болуы; материалды сауатты ұсыну
80-84	тақырыптың толық ашылуы, растайтын деректер мен дәлелдердің болуы, баяндаудың көрнекілігі мен бейнесі, баяндаудың жеткіліксіз логикасы, композицияның ойластырылуы және баяндаудың өзіндік ерекшелігі, грамматикалық қателердің болуы
75-79	тақырыптың толық ашылмауы, фактілер мен дәлелдердің болуы, бірақ жеткіліксіздігі, баяндаудың жүйелілігі, композицияның дұрыс ойластырылуы, баяндаудың түпнұсқа еместігі, грамматикалық қателердің болуы
70-74	тақырыптың толық ашылмауы, фактілер мен дәлелдердің болуы, бірақ жеткіліксіздігі, баяндаудың анықтығы мен бейнелілігінің жеткіліксіздігі, баяндаудың жүйелілігінің бұзылуы, композицияның дұрыс ойластырылмауы, орфографиялық және пунктуациялық қателердің болуы
65-69	тақырыптың толық ашылмауы, фактілер мен дәлелдердің тақырыпқа сәйкес келмеуі, баяндаудың анықтығы мен бейнелілігінің жеткіліксіздігі, баяндау қисынсыз, композицияның дұрыс ойластырылмауы; өрескел грамматикалық қателер бар
60-64	Тақырып толық ашылмаған, нақты қателер бар, дәлелдер тақырыпқа сәйкес келмейді, материалдарды ұсыну схемалық, қисынсыз, композициясы ойластырылмаған, грамматикалық қателер бар
55-59	тақырыптың толық ашылмауы, фактілер мен дәлелдер тақырыпқа сәйкес келмейді, баяндау көрнекі емес, бейнелі емес, қисынсыз, композиция ойластырылмаған
50-54	тақырыптың толық ашылмауы, фактілер мен дәлелдердің болмауы, баяндау көрнекілігінің, бейнелілігінің болмауы, көптеген грамматикалық қателердің болуы
25-49	тақырыптың ашылмауы, фактілер мен дәлелдердің мүлдем болмауы
0-24	жұмыс жазылмаған, жұмысты жазудан бас тартқан

5.4 Хореография бойынша шығармашылық емтиханды бағалау критерийлері және баллдарды шамамен бөлу

Баллдар	Бағалау критерийлері
95-100	Хореографиялық пәндер негіздерін мінсіз меңгеру, станокта және залдың ортасында экзерсисти сауатты орындай білу, классикалық және халықтық-сахналық билер қозғалысының терминологиясы мен әдістемесін білу, станокта және залдың ортасында экзерсисти жоғары кәсіби деңгейде іс жүзінде орындай білу. Хореография өнерінің тарихын, көрнекті балетмейстерлер мен орындаушыларды теориялық білу. Өткен тақырыптар бойынша комбинацияларды, этюдтерді құра білу, музыкалық талдау жасау.
90-94	Хореографиялық пәндер негіздерін мінсіз меңгеру, станокта және зал ортасында экзерсисти кәсіби деңгейде орындай білу, классикалық би терминологиясын және халықтық-сахналық би қимылдарын орындау әдістемесін білу. Хореография өнерінің тарихын, Қазақстанның

	көрнекті балетмейстерлерінің шығармашылық қызметін білу. Комбинацияларды құра білу және музыкалық талдау жасау.
85-89	Хореографиялық пәндердің негіздерін жақсы меңгеру және білу, станокта және залдың ортасында кішігірім қателіктермен экзерсисті жеткілікті кәсіби деңгейде орындай білу, классикалық биді практикалық меңгеру, қозғалыстарды орындау терминологиясы мен әдістемесін білу. Комбинациялар мен этюдтерге музыкалық талдау жасай білу. Хореографиялық өнер тарихының маңызды оқиғаларын білу. Оқытушымен бірге станокта комбинация құрастыра білу.
80-84	Хореографиялық пәндер негіздерін жақсы меңгеру, станокта және залдың ортасында жақсы кәсіби деңгейде экзерсисті орындауда кішігірім қателіктер жіберу, өткен материал бойынша би комбинацияларын практикалық меңгеру және орындау. Қозғалыстарды орындау терминологиясы мен әдістемесін білу. Оқытушымен бірлесіп комбинацияны станокта құрастыру, музыкалық талдау жасай білу.
75-79	Хореографиялық пәндер негіздерін жақсы меңгеру, хореографиялық пәндер бойынша станокта және залдың ортасында экзерсисті жеткілікті жақсы деңгейде орындай білу. Қозғалыстарды орындау терминологиясы мен әдістемесін білу. Оқытушымен бірге станокта қимылдарды әдістемелік талдау және комбинацияны музыкалық талдау жасай білу
70-74	Хореографиялық пәндер негіздерін жақсы деңгейде меңгеру. Станокта және залдың ортасында кішігірім қателіктері бар экзерсис комбинацияларын орындау. Қозғалыстарды орындау терминологиясы мен әдістемесін нашар білу. Комбинацияларды дұрыс құрастыра алмау, музыкалық талдау жасай алмау
65-69	Хореографиялық пәндер негіздерін орта деңгейде меңгеру. Станокта және залдың ортасында экзерсисті орындауда қателіктер жіберу, терминологияны, қозғалыстар мен комбинацияларды орындау әдістемесін нашар білу. Комбинацияларды құра алмау және музыкалық талдау жасай алмау.
60-64	Хореографиялық пәндер негіздерін төмен деңгейде білу, станокта және залдың ортасында экзерсисті орындауда көптеген қателіктер жіберу, терминологияны, қозғалыстар мен комбинацияларды орындау әдістемесін нашар білу. Комбинацияларды құра алмау және музыкалық талдау жасай алмау.
55-59	Хореографиялық пәндер негіздерін төмен деңгейде білуі. Станокта және залдың ортасында экзерсисті орындауда көптеген қателіктер жіберу, өткен материалды білмеу, терминологияны, қозғалыстар мен комбинацияларды орындау әдістемесін нашар білу. Комбинацияларды құра алмау және музыкалық талдау жасай алмау.
50-54	Хореографиялық пәндердің негіздерін өте төмен деңгейде білу. Станокта және залдың ортасында экзерсисті орындауда көптеген қателіктер жіберу, терминологияны білмеу. Қозғалыстар мен комбинацияларды төмен деңгейде орындау әдістемесі. Комбинацияларды құра алмау және музыкалық талдау жасай алмау. Хореографиялық өнер тарихын білмеу.
25-49	хореография негіздерін меңгермеу, негізгі терминологияны білмеу, комбинациялар мен қимылдарды білмеу
0-24	емтихан тапсыруға дайын болмау.

5.5 Академиялық сурет, академиялық кескіндеме, композиция, мүсін, макеттеу, жобалау бойынша шығармашылық емтихан баллдарын шамамен бөлу және бағалау критерийлері

Баллдар	Бағалау критерийлері
95-100	Композицияны сәтті таңдау; перспектива заңына сәйкес пропорцияларды сақтау; сауатты сызықтық құрылыс және жазықтықта дұрыс орналастыра білу; көлемді, пішінді және конструктивті құрылысты дұрыс анықтау; дәйекті және дұрыс түс және тон таңдау; жұмыстың толық аяқталуы
90-94	Композицияны сәтті таңдау; перспектива заңына сәйкес пропорцияларды сақтау; сауатты сызықтық құрылыс және жазықтықта дұрыс орналасу; көлемді, пішінді және құрылымдық құрылысты дұрыс анықтау; түс пен тонды таңдаудың жеткіліксіз тұстарының болуы; жұмыстың аяқталуы
85-89	Композицияны сәтті таңдау; перспектива заңына сәйкес пропорцияларды жалпы анықтау; дұрыс сызықтық құрылыс және жазықтықта орналасу; көлемді, пішінді және құрылымдық құрылысты анықтауда аз-кем кемшіліктердің болуы; түс пен тонды таңдаудың жеткіліксіз тұстарының болуы; жұмыстың аяқталуы
80-84	Композицияны сәтті таңдау; перспектива заңына сәйкес пропорцияларды жалпы анықтау; дұрыс сызықтық құрылыс және жазықтықта орналасу; көлемді, пішінді және құрылымдық құрылысты анықтауда аз-кем кемшіліктердің болуы; түс-көлеңке және тон қатынастарын анықтаудың жеткіліксіздігі; жұмыстың аяқталуы
75-79	Композицияны сәтті таңдау; перспектива заңына сәйкес негізгі пропорцияларды сақтау; сызықтық құрылыс және жазықтықта дұрыс орналасу; объектінің көлемін, формасын анықтауда және құрылыстың конструктивті шешімін зерттеуде кейбір кемшіліктер жіберу; түс пен тонның жеткіліксіздігі; жұмыстың толықтығы
70-74	Композицияны дұрыс таңдамау; заттың көлемі мен формасын анықтау; пропорциялар мен құрылымдық құрылыста қателер жіберу; жазықтықта дұрыс орналаспау; түс пен тонның жеткіліксіздігі; жұмыстың аяқталмауы
65-69	Композицияны дұрыс таңдамау; заттың көлемі мен формасын анықтау; пропорциялар мен құрылымдық құрылыста қателер жіберу; жазықтықта дұрыс орналаспау; түс пен тонды дұрыс таңдамау; жұмыстың аяқталмауы
60-64	Композицияны дұрыс таңдамау; заттың көлемі мен формасын анықтау; пропорциялар мен құрылымдық құрылыста қателер жіберу; жазықтықта дұрыс орналаспау; түс пен тонды дұрыс таңдамау; жұмыстың аяқталмауы
55-59	Композиция сәтсіз; жалпы нысанның көлемі мен пішіні анықталмаған; сызықтық конструктивті құрылыстағы қателер; жұмыс аяқталмаған
50-54	Композицияны дұрыс таңдамау; заттың көлемі мен пішінін ішінара анықтау; пропорциялар мен конструктивті құрылысты қателермен беру; жазықтықта дұрыс орналаспау; түс пен тонды дұрыс таңдамау; жұмыстың аяқталмауы
25-49	Композиция сәтсіз; пропорциялар сақталмаған; сызықтық конструктивті құрылыста өрескел қателер жіберілген

5.6 Білім алушының жауабын ескере отырып, қойылатын бағалардың жалпы сипаттамасын көрсететін бағалау шкаласы кестеде көрсетілген:

Баға	Критерийлері
95-100	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барлық сұрақтарға толық әрі дұрыс жауап берілді; 2. Білім алушы ұғымдарды еркін түсіне алады, маңызды және елеусіз белгілерді, себеп-салдарлық байланыстарды ажырата алады; 3. Жауаптары ғылыми тұрғыда әдеби тілде баяндалған; 4. Жауаптары қисынды, дәлелді, студенттің авторлық ұстанымын көрсетеді.
90-94	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қойылған сұраққа толық жауап берілді; 2. Тақырыптың негізгі ережелері дәлелденген; жауапта нақты құрылым, логикалық дәйектілік байқалады; 3. Жауаптары ғылыми тұрғыда әдеби тілде баяндалған; 4. Жауап беру процесінде студент өз бетінше түзеткен ұғымдарды анықтауда кемшіліктер болуы мүмкін.
85-89	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қойылған сұрақтарға толық жауап берілді; 2. Тақырыптың негізгі ережелері дәлелді түрде ашылды; 3. Жауапта нақты құрылым, логикалық дәйектілік байқалады; 4. Жауаптары ғылыми тұрғыда әдеби тілде баяндалған; 5. Студент оқытушының көмегімен түзете алатын кемшіліктер немесе кішігірім қателіктер жіберілген.
80-84	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дұрыс жауап берілді, бірақ толық емес болды; 2. Маңызды және маңызды емес белгілерді, себеп-салдарлық байланыстарды ажырата білу қабілеті көрсетілді. 3. Жауаптары ғылыми тұрғыда әдеби тілде баяндалған; 4. Студент оқытушының көмегімен түзете алатын кемшіліктер немесе кішігірім қателіктер жіберілген.
75-79	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қойылған сұрақтарға дұрыс жауаптар берілді; 2. Маңызды және елеусіз белгілерді, себеп-салдар байланыстарын бөліп көрсету қабілетін көрсетті; 3. Жауап логикаға сай, ғылым тұрғысынан нақты; 4. «Жетекші сұрақтар» арқылы студент түзете алатын ұсақ қателер немесе кемшіліктер жіберілді.
70-74	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қойылған сұраққа жеткілікті дәйекті жауап берілмеген, бірақ студент негізгі белгілер мен байланыстарды қалай ажыратуға болатынын біледі. 2. Жауап қисынды және терминмен берілген. 3. Студент өздігінен түзете алмайтын негізгі ұғымдарды анықтауда 2-3 қате жіберілді.
65-69	<ol style="list-style-type: none"> 1. Толық емес, жеткіліксіз жауап берілді; 2. Баяндау логикасы мен реттілігінде қателіктер бар. 3. Ұғымдарды ашуда, терминдерді қолдануда қателіктер жіберілді. 4. Студент өз бетінше негізгі белгілер мен байланыстарды анықтай алмайды. 5. Студент жалпыланған білімін мұғалімнің көмегімен ғана нақтылай алады, олардың негізгі ережелерін мысалдар арқылы дәлелдей алады. 6. Сөйлеу барысы түзетуді қажет етеді.

60-64	<ol style="list-style-type: none"> 1. Толық емес жауап берілді, берілген анықтамаларында айтарлықтай қателіктері бар, тақырып бойынша қойылған сұрақтарға білімі шашыраңқы көрінеді. 2. Логикалық ойы шашыраңқы. 3. Студент бұл тұжырымдаманың, теорияның, құбылыстың пәннің басқа нысандарымен байланысын түсінбейді. 4. Тұжырымдар мен дәлелдемелердің болмауы 5. Сауатсыз сөйлейді. Мұғалімнің қосымша және нақтылайтын сұрақтары оқушының жауабын түзетуге әкелмейді
55-59	<ol style="list-style-type: none"> 1. Толық емес жауап берілді. 2. Логикалық ойы шашыраңқы. 3. Студент дәлелдеуге қиналады. 4. Терминдердің, ұғымдардың анықтамаларында, фактілердің, құбылыстардың сипаттамасында көптеген маңызды қателіктер жіберілді. 5. Жауапта тұжырымдар жоқ. 6. Сауатсыз сөйлейді. 7. Қосымша сұрақтарға жауап берген кезде студент оқытушының нұсқауынан кейін ғана білім арасындағы байланыстың бар екенін түсіне бастайды.
50-54	<ol style="list-style-type: none"> 1. Толық емес жауап берілді, берілген анықтамаларында айтарлықтай қателіктері бар, тақырып бойынша қойылған сұрақтарға білімі шашыраңқы көрінеді. 2. Жауаптары қисынсыз. 3. Студент бұл тұжырымдаманың, теорияның, құбылыстың, пәннің басқа объектілерімен байланысын түсінбейді. 4. Тұжырымдары нақты емес және дәлелдемелері жоқ. 5. Сауатсыз сөйлейді. 6. Мұғалімнің қосымша және нақтылайтын сұрақтары оқушының қойылған сұраққа ғана емес, сонымен қатар пәннің басқа сұрақтарына да жауабын түзетуге әкелмейді.
25-49	Материалдың негізгі мазмұны игерілмеген және ашылмаған; тұжырымдар мен жалпылаудың болмауы. Студенттің жауабындағы өрескел қателіктер
0-24	Жауап беру барысында тақырыптан және оқытылатын бағдарламадан айтарлықтай ауытқудың болуы. Жауап беруден бас тарту.

6. Оқу процесінде және бағалауда жасанды интеллектті (ЖИ) пайдалану

Қазіргі жағдайда жасанды интеллект (ЖИ) технологияларын енгізу білім беру қызметінде маңызды құралға айналууда. Сонымен қатар, ЖИ-ді пайдалану академиялық адалдық, этикалық нормалар мен жауапкершілік қағидаттарын сақтауды талап етеді.

Оқу жұмыстарын орындауда ЖИ-ді пайдалану ережелері мен ұсынымдары:

1. Аралық, ағымдағы және қорытынды бақылау кезінде, сондай-ақ курстық және дипломдық жұмыстарды/жобаларды, магистрлік диссертацияларды, студенттік ғылыми жобалар мен мақалаларды жазу барысында білім алушылар жұмысты өз бетінше орындауды және ұсынылған деректердің шынайылығын қамтамасыз етуге міндетті.

2. ЖИ-ді пайдалану академиялық адалдық қағидаттарын бұзбайтын шекте қолданылуы тиіс, оның қатысу дәрежесі міндетті түрде көрсетілуі қажет және ЖИ автордың өз интеллектуалдық үлесін алмастырмауы тиіс.

3. ЖИ жауапкершілікпен, авторлық құқықтарды құрметтей отырып, жалған немесе бұрмаланған ақпаратты жасау және тарату үшін пайдаланылмауы тиіс.

4. ЖИ-ді пайдалану кезіндегі міндетті шаралар:

- ✓ ЖИ қолданылған фактісін дереккөздер тізімінде, жұмыстың әдістемелік бөлімінде, ескертпелерде немесе жұмыстың өзге бөлігінде көрсету.
- ✓ Толығымен ЖИ арқылы жасалған мәтінді, деректерді немесе нәтижелерді өз авторлық өнімі ретінде ұсынуға тыйым салынады.
- ✓ Эссе, курстық және дипломдық жұмыстарды/жобаларды және басқа да жұмыс түрлерін жазу кезінде қай құрылымдық элементтердің ЖИ көмегімен жасалғаны немесе өңделгені көрсетілуі тиіс.
- ✓ Диссертацияларда, ғылыми мақалалар мен жобаларда әдістемелік бөлімде ЖИ қолданылған кезең (мысалы, статистиканы өңдеу, әдебиеттердің аннотацияланған тізімін құрастыру және т.б.) көрсетіледі.
- ✓ ЖИ-ді жалған деректер мен бейнелер жасау үшін пайдалануға тыйым салынады.
- ✓ Арнайы құралдар мен әдістерді қолдану арқылы жұмыстарды ЖИ-генерация белгілеріне тексеру рәсімдері жүргізіледі.

5. Белгіленген ережелердің бұзылуы анықталған жағдайда, ескерту жасау, жұмысты қайта тапсыру қажеттілігі, бағалауды төмендету, сондай-ақ оқу қызметінен шеттетуге дейінгі тәртіптік шаралар қолданылады.

Оқу жұмыстарында ЖИ-ді рұқсат етілген түрде пайдалану мысалдары

Мысал 1. Эссе жазу барысында білім алушы мәтіннің грамматикасы мен стилистикасын тексеру үшін ЖИ-ді қолданды. Қорытынды жұмыста ол мәтінді түзету үшін пайдаланған нақты ЖИ-сервисті сілтеме арқылы көрсетті.

Мысал 2. Курстық/дипломдық жобаны дайындау кезінде білім алушы үлкен көлемдегі статистикалық деректерді талдау үшін ЖИ-ді пайдаланды. Жұмыстың әдістемелік бөлімінде осы деректердің ЖИ-құралы арқылы өңделгені көрсетілді.

Мысал 3. Білім алушы әдебиеттер тізімін құрастыру кезінде ЖИ-ді дереккөздерді іздеу және аннотация жасау үшін қолданды, бұл жұмыстың ескертпесінде көрсетілді.

ЖИ-ді пайдалану кезінде ережелерді бұзу мысалдары

Мысал 1. Толығымен ЖИ арқылы жасалған курстық жұмыс, ЖИ қолданылғаны көрсетілмей, өз еңбегі ретінде ұсынылды.

Мысал 2. ЖИ-ді жалған деректер немесе жасанды бейнелер жасау үшін пайдалану.

7. Білім алушылардың үлгерімін бағалау және баллдық-рейтингтік оқыту жүйесін қолдану кезіндегі білім беру үдерісіне қатысушылардың жауапкершілігі, құқықтары мен міндеттері

7.1. Білім алушылар

Міндеттері

- оқу пәнінде қарастырылған барлық жұмыс түрлерін орындауға;
- кез келген жұмыс түрін (мысалы, эссе, жоба, курстық, дипломдық жұмыстар және т.б.) орындау барысында жасанды интеллектіні қауіпсіз және этикалық тұрғыда пайдалану қағидаларын сақтау, оның ішінде ЖИ-құралдарын қолдануды дұрыс рәсімдеу және көрсету, сондай-ақ плагиат пен адал емес көшірудің алдын алуға.

Құқығы бар:

- оқытылатын пәндер бойынша жұмыс бағдарламаларымен (силлабустармен) танысуға;
- бағалау шкаласымен және критерийлерімен танысуға;
- оқытушылардан пәндер бойынша жинақталған балл көрсеткіштері туралы дәлелді мәліметтер алуға;

- қорытынды бақылауға жіберілмеген жағдайда, бар берешекті бекітілген мерзімде жою.

7.2. Оқытушылар

Міндетті:

- пән бойынша жұмыс бағдарламасын (силлабус) дайындауға;
- пән бойынша оқу-әдістемелік материалдарды дайындауға;
- пәнді оқытудың мазмұны мен әдістемесіне қажетті түзетулер енгізуге;
- білім алушыларға жұмыстың барлық түрлері бойынша бағалау шкаласы мен критерийлерін хабарлауға;
- *Platonus* жүйесіндегі рейтингтік жүйе аясында студенттердің үлгерімі журналын жүргізуге;
- білім алушылардың оқу жұмыстарын орындау кезінде жасанды интеллектіні (ЖИ) пайдалану ережелерін сақтауын бақылау, соның ішінде ЖИ қолданылған фактісін көрсетуін тексеру және академиялық адалдық қағидаттарына сәйкестігін бағалауға.

Құқығы бар:

- рейтингтік жүйенің мазмұны мен қолданылуын ұйымдастыруды жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізуге;
- рейтингтік жүйе бойынша тәжірибе алмасуды қорытындылауға және ұйымдастыруға қатысуға.
- оқу жұмыстарында ЖИ-дің адал емес пайдаланылуын анықтау үшін арнайы құралдар мен әдістемелерді қолдануға.

Жауапты:

- пәндердің жұмыс бағдарламаларын (силлабустарын) уақтылы жасау және ұсынуға;
- білім алушыларға ағымдағы бағаларды уақтылы қоюға.
- оқу процесінде ЖИ пайдалану ережелерінің сақталуын бақылауды қамтамасыз ету және осы ережелерді білім алушыларға жеткізуге.

7.3. Кафедра меңгерушілері/БББ жетекшілер

Міндетті:

- пәндердің жұмыс бағдарламаларын (силлабустарын) уақтылы дайындауды және бекітуді қамтамасыз етуге;
- СӨЖ өткізуді есепке алуды және бақылауды жүргізуге;

Құқығы бар:

рейтингтік жүйені қолдануды және мазмұнын ұйымдастыруды жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізуге.

Жауапты:

- оқытушылардың жұмыс бағдарламаларын (силлабустарды) дайындауын уақтылы қадағалауға;
- *Platonus* жүйесінде оқытушылардың білім алушылардың бағаларын уақтылы қоюын қадағалауға.

7.4 Академиялық қызмет департаменті

Міндетті:

- рейтинг жүйесі бойынша нұсқаулық-әдістемелік материалдарды әзірлеуге (ереже, нұсқаулықтар, ұсынымдар және т.б.);
- сипаты мен күрделілігі әртүрлі сабақтардың дұрыс ауысуын ескере отырып, кесте құруға;

- пәндердің жұмыс бағдарламаларын (силлабустарын) әзірлеу және орындалу барысын бақылауды жүзеге асыруға және қажет болған жағдайда анықталған ауытқуларды түзету бойынша ұсыныстар енгізуге;

- білім алушылардың үлгерімін бағалаудың рейтингтік жүйесі бойынша есеп және бақылауды жүргізуге;

- білім алушылардың үлгерімін рейтингтік жүйе бойынша бағалау тәжірибесін зерделеуге, қорытындылауға және таратуға;

Құқығы бар:

- модульдік-рейтингтік оқыту жүйесін жетілдіру және білім алушылардың үлгерімін бағалау бойынша ұсыныстар енгізуге.

- бағалау және бақылау сапасын арттыру үшін ЖИ құралдарын қоса алғанда, жаңа технологиялар мен әдістемелерді әзірлеуге және енгізуге бастамашылық жасауға;

- білім беру қызметінде ЖИ пайдалану жөніндегі саясат пен стандарттарды қалыптастыруға қатысуға.

8. Сілтемелер

Осы ереже келесі нормативтік құжаттар негізінде әзірленді:

1. 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы;

2. «Жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты», «Жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты» 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрық

3. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары» 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрық;

4. ҚР Білім және ғылым министрінің 20.04.2011 ж. №152 бұйрығымен бекітілген «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары».

ЖОО ішіндегі құжаттар:

1. М.Өтемісов атындағы БҚУ білім алушыларының оқу жетістіктерін бақылау және бағалау ережелері.

2. М.Өтемісов атындағы БҚУ білім алушыларының үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізу ережелері.

3. М.Өтемісов БҚУ силлабустарды құрастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар.